

25 oktober 2013

Groeiende afzetmogelijkheden voor fritesindustrie

Aardappelen hebben een belangrijke plaats in de Nederlandse agrarische sector. Een groot deel van de geproduceerde aardappelen wordt verwerkt tot consumptieproducten zoals voorgebakken frites. De afzetmogelijkheden voor de aardappelverwerkende industrie zijn de afgelopen jaren sterk toegenomen door de groei van de fastfoodsector in veel landen in de wereld. In Nederland treedt de sterkste groei op in het koelvers-segment.

De industriële verwerking van aardappelen tot aardappelconsumptieproducten vindt in Nederland plaats bij acht grotere bedrijven (Aviko, McCain, Farm Frites, Lamb Weston / Meijer, Peka Kroef, Cêla Vita, Oerlemans en Agristo) met 15 Nederlandse productielocaties en enkele kleinere bedrijven. De ambachtelijke verwerking bij friteskramen en kokswaardenbedrijven is hierbij buiten beschouwing gelaten. De concentratiegraad in de bedrijfstak is hoog. De bedrijven zijn sterk gericht op internationale markten met productiefaciliteiten in een groot aantal landen in en buiten Europa.

Voorgebakken producten (frites, blokjes, schijfjes e.d.) vormen de belangrijkste productgroep. Daarnaast worden gedroogde

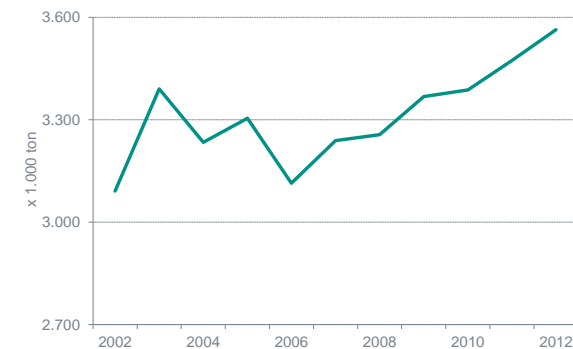
producten (granulaat, vlokken), snacks (chips, sticks) en specialiteiten, zoals rösti en aardappelkroketten geproduceerd. Circa 80% van de productie bestaat uit voorgebakken producten. Deze producten worden diepgevroren of als koelvers product op de markt gebracht. De belangrijkste afzetkanalen zijn de foodservicebedrijven, retail en fastfoodketens.

Grondstofvoorziening bottleneck

De Nederlandse bedrijven verwerkten in 2012 circa 3,6 miljoen ton aardappelen. De verwerking neemt sinds 2006 jaarlijks toe. De gemiddelde groei bedroeg tussen 2006 en 2012 circa 2,3% per jaar. In de eerste drie kwartalen van 2013 is de hoeveelheid verwerkte aardappelen echter met 4,7% teruggelopen. De

aardappeloogst is in 2012 in de meeste West-Europese landen kleiner uitgevallen dan in andere jaren door een afname van het areaal en een kleinere opbrengst per hectare. Dit vertaalde zich in hogere aardappelprijzen en dus hogere grondstofkosten voor de verwerkende industrie. Tevens ondervond de industrie in de eerste kwartalen van 2013 door de kleinere aardappeloogsten een tekort aan grondstoffen. Deze tekorten konden gedeeltelijk worden opgevangen door aanvullende importen.

Verwerkte hoeveelheid aardappelen

Bron: NAO

Industriële verwerking neemt toe

De productie van voorgebakken producten (2012: ruim 1,5 miljoen ton) is in de afgelopen vijf jaar met gemiddeld 2,6% per jaar gestegen. In de eerste negen maanden van 2013 is de

productie van voorgebakken producten met 3,9% gedaald. Deze daling kan geheel worden toegeschreven aan tekorten aan grondstoffen en de hogere grondstofprijzen. De ontwikkeling van de productie van voorgebakken producten is in de volgende grafiek weergegeven.

Productie voorgebakken producten

Bron: NAO

De productie van gedroogde producten, snacks en specialiteiten (2012: 400.900 ton) laat een zelfde beeld zien als de productie van voorgebakken producten. Bij deze producten is het 5-jaars gemiddelde groeipercentage 2,1 en is de productie in de eerste negen maanden van 2013 met 2,7% gedaald.

Groeiende afzetmogelijkheden

In het seizoen 2012/13 (juli – juni) is de afzet aanvankelijk goed verlopen. In het najaar van 2012 was de afzet goed door de naweeën van

de lage aardappelprijzen in het voorgaande seizoen. Begin 2013 zakt de afzet in door verminderde afzetmogelijkheden ten gevolge van inmiddels sterk gestegen aardappelprijzen en de kleinere beschikbaarheid van grondstoffen. In het eerste halfjaar van 2013 werden de voorraden in de vrieshuizen van de verwerkende industrie aangesproken; aan het einde van het seizoen 2012/13 lagen de voorraden op een beduidend lager niveau dan in het begin van het seizoen. In het begin van het seizoen 2013/14 (augustus en september) heeft de verwerkende industrie sterk ingezet op het weer op peil brengen van de voorraden voorgebakken product in de vrieshuizen en heeft de verwerkende industrie de productie fors opgevoerd.

Op de langere termijn groeit de wereldwijde vraag naar aardappelproducten jaarlijks met 2,5%. Vooral in Azië en in Zuid-Amerika, maar ook in het Midden Oosten en Rusland neemt de vraag naar aardappelproducten momenteel toe. De groei van fastfoodketens geeft in deze gebieden een sterke positieve impuls aan de afzet van voorgebakken producten. Belangrijke groeimarkten in Azië zijn Japan, China, India, Thailand en Maleisië, terwijl Brazilië en Chili de belangrijkste groeimarkten in Zuid-Amerika zijn. In Europa en de Verenigde Staten vindt er geen marktgroei meer plaats. De toenemende bezorgdheid van de consument over obesitas

heeft in West-Europa een drukkend effect op de afzet.

De sterkste groei in de EU vindt plaats in het koelvers-segment van de bewerkte aardappelproducten ten koste van het diepvriessegment. In opkomende markten groeit daarentegen vooral de consumptie van diepvriesaardappelproducten.

Concurrentiepositie

Op de Europese markt ondervindt de Nederlandse verwerkende industrie veel concurrentie van verwerkende bedrijven uit België, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Vooral in België is de productiecapaciteit de afgelopen jaren sterk uitgebreid, maar ook in andere Europese landen is de productiecapaciteit vergroot. De capaciteitsuitbreiding heeft plaats gevonden door een grotere concentratie van de aardappelteelt. De verwerkende industrie wil in de nabijheid van de teeltgebieden zitten. In een groot aantal landen in Zuid-Amerika en in Azië zijn Amerikaanse en Canadese bedrijven geduchte concurrenten van de Nederlandse industrie.

De internationale concurrentiepositie van de Nederlandse bedrijven is sterk door het grote innoverende vermogen, de goede kwaliteit van de beschikbare grondstoffen en de eindproducten en door de samenwerking in de

keten. De concurrentiepositie wordt verzwakt door de grote volatiliteit van de grondstofprijzen, de hoge vrachtkosten en handelsbelemmeringen en importrestricties van enkele landen zoals Zuid-Afrika. In Noord-Amerika zijn de aardappelprijzen minder volatiele dan in Europa. In 2012/'13 ondervonden de bedrijven een extra nadeel door de hoge grondstofkosten en de ongunstige euro-dollar koers. De grondstofkosten zijn in dit seizoen voor de Amerikaanse en Canadese industrie beduidend lager dan voor de Europese industrie.

Verwachtingen voor 2013/'14

In Nederland is het aardappelteeltseizoen 2013/'14 tot op heden niet ideaal verlopen voor de aardappelverwerkende bedrijven. Het koude voorjaar en de droge zomer hebben geleid tot een kleinere aardappel oogst. Tevens zijn de aardappelen kleiner, hetgeen een negatieve uitwerking heeft op het productie-rendement. Ondanks een kleinere productie per hectare zal de productie in België en in Frankrijk iets groter zijn dan in het voorgaande seizoen door een groei van het areaal. In het Verenigd Koninkrijk wordt een herstel van de aardappelproductie verwacht na de slechte productie in 2012. In de belangrijkste aardappelgebieden in Duitsland wordt door extreme weersomstandigheden een sterke terugval van de productie verwacht. Per saldo zal de aardappelproductie in de vijf

belangrijkste aardappellanden van de EU in 2013/'14 kleiner zijn dan het langjarige gemiddelde, maar groter dan in het vorige seizoen. Per saldo zal de Nederlandse aardappelverwerkende industrie in dit seizoen wederom worden geconfronteerd met relatief hoge aardappelprijzen vooral voor aardappelen die niet via contracten worden aangekocht ("vrije aardappelen"). De grondstofvoorziening voor de bedrijven zal voldoende groot zijn, maar niet overdadig.

De komende jaren kan de Nederlandse afzet van voorgebakken producten verder stijgen. Er zijn nog veel mogelijkheden voor afzetgroei op de fastfoodmarkten in emerging markets. In de EU en in de VS zijn de mogelijkheden voor afzetgroei met traditionele producten beperkt. Productontwikkeling kan op deze markten een steentje bijdragen aan een grotere afzet. Hierbij kan de Nederlandse aardappelverwerkende industrie gebruik maken van de beschikbaarheid van kwalitatief goede grondstoffen.

Economisch Bureau Nederland

Contactgegevens ABN AMRO | Economisch Bureau Nederland:

	Aandachtsgebied	Telefoonnummer:	E-mailadres:
Jacques van de Wal (hoofd)	Algemeen	020 628 0499	jacques.van.de.wal@nl.abnamro.com
Eric Huliselan	Zakelijke dienstverlening	020 628 2138	eric.huliselan@nl.abnamro.com
Thijs Pons	Agrarisch, Food	020 628 6437	thijs.pons@nl.abnamro.nl
Casper Burgering	Industrie (w.o. industriële metalen)	020 383 2693	casper.burgering@nl.abnamro.com
Nadia Menkveld	Transport & Logistiek	020 628 6441	nadia.menkveld@nl.abnamro.com
Mathijs Deguelle	Retail, Leisure	020 344 2179	mathijs.deguelle@nl.abnamro.com
Hans van Cleef	Energie	020 343 4679	hans.van.cleef@nl.abnamro.com
Madeline Buijs	Bouw & Real Estate	020-383 8201	madeline.buijs@nl.abnamro.com
Nico Klene	Macro-economie	020-628 4204	nico.klene@nl.abnamro.com
Philip Bokeloh	Woningmarkt, Macro-economie	020-383 2657	philip.bokeloh@nl.abnamro.com
Theo de Kort	Informatieanalist, autohandel	020 628 0489	theo.de.kort@nl.abnamro.com
Ingrid Kroeze	Research ondersteuning	020 383 5161	ingrid.kroeze@nl.abnamro.com

Disclaimer

This document has been prepared by ABN AMRO. It is solely intended to provide financial and general information on the energy market. The information in this document is strictly proprietary and is being supplied to you solely for your information. It may not (in whole or in part) be reproduced, distributed or passed to a third party or used for any other purposes than stated above. This document is informative in nature and does not constitute an offer of securities to the public, nor a solicitation to make such an offer.

No reliance may be placed for any purposes whatsoever on the information, opinions, forecasts and assumptions contained in the document or on its completeness, accuracy or fairness. No representation or warranty, express or implied, is given by or on behalf of ABN AMRO, or any of its directors, officers, agents, affiliates, group companies, or employees as to the accuracy or completeness of the information contained in this document and no liability is accepted for any loss, arising, directly or indirectly, from any use of such information. The views and opinions expressed herein may be subject to change at any given time and ABN AMRO is under no obligation to update the information contained in this document after the date thereof.

Before investing in any product of ABN AMRO Bank N.V., you should obtain information on various financial and other risks and any possible restrictions that you and your investments activities may encounter under applicable laws and regulations. If, after reading this document, you consider investing in a product, you are advised to discuss such an investment with your relationship manager or personal advisor and check whether the relevant product –considering the risks involved- is appropriate within your investment activities. The value of your investments may fluctuate. Past performance is no guarantee for future returns. ABN AMRO reserves the right to make amendments to this material.

© ABN AMRO, 2013